

Thuis in het Verpleeghuis

Waardigheid en trots op elke locatie

Netwerkparticipatie bij Accolade Zorggroep

Cliënt in regie en netwerkparticipatie: bij Accolade Zorggroep zijn het geen mooie woorden, maar realiteit. Twee jaar lang werkte de organisatie er hard aan. Uiteraard leert de organisatie nog steeds, maar een stevige basis is gelegd. Hoe ziet netwerkparticipatie eruit in de praktijk? Lees de ervaringen van 2 mantelzorgers en 2 medewerkers.

Dahliatuintje

Geertje Morée van Cappellen en Joke Tolkamp zijn beide mantelzorgers (geweest). Joke's man Hans woont in een verpleeghuis voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel. 'Hij heeft bij verschillende organisaties gewoond, maar hier is hij echt thuis. En ik ook. Omdat de medewerkers zorgzaam naar hem kijken, al vanaf dag 1. Ze begrijpen hem en ik voel me ook begrepen.' Joke heeft veel waardering voor de manier waarop de medewerkers hun best doen om Hans te leren kennen. 'Ze vragen aan mij wie hij was voor het hersenletsel. Hierdoor vindt hij steeds beter zijn plek.' Hans werkt nu bijvoorbeeld veel in het dahliatuintje. 'Dat deed hij vroeger ook graag. Mooi is dat hij nog precies weet hoe het moet. In het tuintje voelt hij zich fijn.'

We kunnen het niet zonder u

Geertje was mantelzorgster van haar schoonvader met dementie, die inmiddels overleden is. Ze was ook de In

voor zorg-coach die Accolade Zorg begeleidde. ‘Al bij het eerste contact maakte de zorgconsulent op een prettige manier duidelijk dat Accolade Zorg iets van de familie verwacht. “We kunnen het niet zonder u”, zei ze. Dat was voor mij een trigger. Ik voelde me nodig.’ Legt de organisatie daarmee niet te veel druk op de familie? ‘Natuurlijk moeten mantelzorgers even kunnen bijkomen. Maar tegelijkertijd is het fijn als gewoontes kunnen doorgaan, voor cliënt én familie. Bovendien is het makkelijker om dingen te behouden dan later weer op te bouwen.’

Durf te vragen

Geertje en Joke benadrukken beiden dat netwerkparticipatie de familie heel veel brengt. ‘Ik vond het heel waardevol om deel te mogen uitmaken van de woongroep van mijn schoonvader, met al die familie eromheen’, zegt Geertje. ‘Het was vaak ook gewoon gezellig. Dat is een hele positieve kant. Het contact met familieleden van andere bewoners maakte het rouwproces – om een naaste met wie je steeds minder contact hebt – lichter.’ ‘Want je deelt met elkaar’, vult Joke aan. ‘Samen met familieleden van andere bewoners maak je de kwetsbare situatie weer zingevend.’ Ze drukt zorgmedewerkers op het hart om vooral niet te verlegen te zijn. ‘Durf te vragen. Het gaat immers om onze geliefden, wij willen wat voor ze betekenen. Afgelopen weekend hebben mijn kinderen geholpen in de tuin. Ze vonden het een feestje!’

Zingen

Het uitgangspunt is dat het netwerk alles wat het thuis deed ook binnen Accolade Zorg kan blijven doen. Een mooi voorbeeld is de nieuwe bewoner die wilde dat zijn dochter de medicatie bleef doen. Dat gaf hem vertrouwen. Bij Accolade Zorg kunnen bewoners gewoontes in stand houden. De organisatie past zich aan. Met meer welbevinden van de bewoners als gevolg. Zo hield Geertjes schoonvader erg van zingen. ‘Dat zijn we blijven doen. Op een gegeven moment deed de hele groep mee.’

Steun

Net als thuis, dat is precies wat ook Rianne ter Maaten en Dineke van de Biezen, woonbegeleiders bij Accolade Zorg, de grootste verdienste van netwerkparticipatie vinden. Dineke: ‘Vroeger kwam de familie op bezoek. Nu zijn ze thuis op de groep. Ze pakken zelf koffie en thee, en betrekken ook andere bewoners.’ Daar moesten de medewerkers wel even aan wennen. ‘Dat zat in hele kleine dingen’, zegt Rianne. ‘In de keuken had bijvoorbeeld alles een vaste plek. Nu staan de kopjes steeds ergens anders. Als je dat kunt loslaten, ervaar je vooral veel steun van de familieleden.’ Die steun kan ook praktisch zijn. ‘Het is fijn om te weten dat er familie in de huiskamer is als je een bewoner naar bed brengt.’

Etenstijd

Accolade Zorg stimuleert netwerkparticipatie door continu het gesprek aan te gaan, uit te leggen waar de organisatie naartoe wil, vragen te beantwoorden en duidelijk aan te geven wat familieleden kunnen doen. En

dat leidt tot oplossingen waarmee zowel de medewerkers als familieleden blij zijn. ‘Wij vinden het bijvoorbeeld fijn als familieleden rond etenstijd komen’, vertelt Dineke. ‘Voor de zoon van een van onze bewoners was dat echt een uitkomst. Op andere momenten wist hij nooit zo goed wat hij met zijn moeder kon doen. Nu geeft hij haar te eten. Zo kan hij toch contact maken met zijn moeder.’

Terug naar de bewoner

Maar kunnen familieleden wel omgaan met mensen met dementie? ‘Hoe vaker ze komen, hoe beter dat gaat’, zegt Rianne. ‘En we geven ze natuurlijk tips. We zien ze leren in de tijd, van ons en van familieleden van andere bewoners’ En andersom steken de medewerkers ook dingen van familieleden op. Dineke: ‘Juist doordat ze vragen stellen, wordt je je bewust waarom je dingen op een bepaalde manier doet. Het verdiept je relatie met bewoners.’ Scholing in netwerkparticipatie hebben de medewerkers van Accolade Zorg niet gehad. Wel zijn de teamleiders opgeleid om de medewerkers te coachen. Verder wordt er veel ruimte gecreëerd om ervaringen te delen. ‘Dan bespreken we casuïstiek. Waarbij we telkens teruggaan naar de bewoner: is het voor hem of haar belangrijk? Zo leren we om altijd de cliënt centraal te stellen.’

De succesfactoren van Accolade Zorg:

- Medewerkers hebben een uitnodigende houding: familieleden zijn niet op bezoek, maar ze zijn thuis. Ze mogen bij Accolade Zorg dezelfde dingen met hun naaste doen als ze thuis deden.
- Medewerkers gaan het gesprek aan met familie.
- Medewerkers durven de zorg samen met de familie te verlenen. Dat betekent dus ook dingen uit handen durven geven.

Cliënt in regie en netwerkparticipatie was het onderwerp van het In voor zorg-traject dat Accolade Zorg in december 2016 afsloot. Met een knipoog naar het manifest van Hugo Borst publiceerde de organisatie toen haar [‘Manifest ouderenzorg, zo kan het ook!’](#)

Verslag door Ingrid Brons

Meer weten

- [Bekijk ook de presentatie die Accolade Zorggroep hield over netwerkparticipatie tijdens het In voor zorg-congres op 19 april 2017.](#)
- Accolade Zorggroep is deelnemer aan Waardigheid en trots – Ruimte voor verpleeghuizen. [Lees hier meer over de verbeterplannen van de organisatie.](#)

tags:

Accolade Zorggroep (12), Familieparticipatie (106)